

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет транспорту, менеджменту і логістики

Кафедра організації авіаційних робіт та послуг

УЗГОДЖЕНО
Декан ФТМЛ

«08» 09

Тетяна МОСТЕНЬКА
2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

«13» 09 2023 р.

Система менеджменту якості

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

**«Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального
призначення»**

Освітньо-професійна програма: «Організація авіаційних робіт і послуг»

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному
транспорті)»

Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

Форма навчання	Сем.	Усього (год./кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	180/6,0	36	18	-	126	РГР – 2 с	-	Екзамен - 2с.

Індекс:НМ - 7 – 275.04 - 2 / 23 – 2.1.5

СМЯ НАУ РП 19.02-01-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.2 з 16	

Робочу програму навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Організація авіаційних робіт та послуг», навчальних та робочих навчальних планів №НМ-7-275.04-2/23, №РМ-7-275.04-2/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» спеціалізацією 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
к.е.н, доцент: Ірина ГЕРАСИМЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Організація авіаційних робіт та послуг», спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» – кафедри організації авіаційних робіт та послуг, протокол №20 від « 28 » серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Організація авіаційних робіт та послуг» Євген УКРАЇНСЬКИЙ

Завідувач кафедри Катерина РАЗУМОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 8 від « 06 » вересня 2023 р.

Голова НМРР Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.3 з 16	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
2.4. Розрахунково-графічна робота.....	10
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.4 з 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана дисципліна є теоретичною основою сукупності знань, що вдосконалюють і поглиблюють підготовку у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі знань 27 «Транспорт». Вивчення дисципліни направлене на здобуття теоретичних знань та практичних навичок щодо стратегічного управління суб'єктами господарювання в авіаційній галузі, а також формування їх професійних компетенцій.

Мета викладання дисципліни полягає в оволодінні сучасними теоретичними основами стратегічного управління авіаційними підприємствами та практичними навичками прийняття стратегічних рішень в процесі управління діяльністю підприємств авіації спеціального призначення та розвитком підприємства на ринку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- дослідження концептуальних засад теорії стратегічного управління;
- вивчення рівнів стратегічних рішень та типології стратегій авіаційного підприємства;
- аналіз етапів стратегічного управління та особливостей формування стратегії підприємства авіації спеціального призначення;
- вивчення основ стратегічного планування;
- стратегічний аналіз зовнішнього середовища;
- дослідження стратегічного потенціалу підприємства та формування його стратегічних переваг;
- вивчення видів стратегічного управління;
- вибір і формулювання стратегії підприємства авіації спеціального призначення;
- генерування стратегій та умови їх реалізації;
- проведення стратегічного контролю в процесі стратегічних перетворень на підприємстві.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна(в сукупності з іншими освітніми компонентами).

ПРН-01. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.

ПРН-03. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики.

ПРН-06. Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.5 з 16	

ПРН-12. Керувати складними технологічними та виробничими процесами транспортних систем та технологій, у тому числі непередбачуваними і такими, що потребують нових стратегічних підходів.

ПРН-13. Організувати роботу персоналу, забезпечувати його професійний розвиток та об'єктивне оцінювання.

ПРН-14. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу, розробки та удосконалення транспортних систем та технологій.

ПРН-15. Розробляти та аргументувати підходи і методи щодо проведення технічного, соціального, екологічного, фінансового і економічного аналізу при здійсненні стратегічного управління підприємствами авіації спеціального призначення.

ПРН-16. Досліджувати поточні та перспективні сегменти ринку авіаційних робіт та послуг, їх основні характеристики.

ПРН-17. Аналізувати і застосовувати моделі прийняття рішень щодо підвищення ефективності авіаційної діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

ІК. Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері професійної (наукової) діяльності за певним видом транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК02. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК07. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ФК01. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій.

ФК11. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій.

ФК12. Здатність здійснювати стратегічне управління, планування та аналіз діяльності підприємств авіації спецпризначення, визначити стратегічну позицію підприємства та оцінювати доцільність впровадження стратегічних змін.

ФК14. Здатність організувати надання послуг з експлуатації повітряних суден, техніки та інженерно-технічних споруд для забезпечення авіаційної діяльності.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Управління проектами в транспортній галузі», «Управління в інтегрованих транспортних системах» та є базою для вивчення дисципліни «Інженерне забезпечення авіаційних робіт та послуг» та є базою для проведення переддипломної практики.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.6 з 16	

– навчального модуля №1 «Основні функції та етапи стратегічного управління підприємством авіації спеціального призначення», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Основні функції та етапи стратегічного управління підприємством авіації спеціального призначення»

Інтегровані вимоги модуля №1: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- сутність стратегічного управління;
- наукові підходи до стратегічного управління;
- передумови виникнення стратегічного управління;
- сутність стратегічного планування;
- сутність стратегії, класифікація стратегій;
- основні етапи розробки та реалізації стратегії;
- місію, цілі організації; фактори зовнішнього та внутрішнього середовища організації;
- SWOT-аналіз;
- етапи формування стратегії; базові стратегії;
- стратегічні альтернативи, методику їх оцінки;
- конкурентні та функціональні стратегії; базові стратегічні підходи до обґрунтування стратегічних альтернатив розвитку підприємства;
- особливості та дії в процесі реалізації стратегії;
- основні підходи до здійснення організаційних стратегічних змін;
- сутність, етапи та підходи до здійснення стратегічного контролю, мотивації.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- формулювати методологічні основи стратегічного управління;
- виділяти етапи розробки та реалізації стратегії;
- формулювати місію та цілі організації;
- аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище організації;
- проводити SWOT-аналіз. формулювати базові стратегії;
- визначати стратегічні альтернативи; визначати критерії оцінки стратегічних альтернатив;
- формулювати конкурентні та функціональні стратегії. користуватися законодавчою, нормативно-довідковою інформацією в процесі розробки та реалізації стратегії організації;
- використовувати методи стратегічного управління та спеціальну літературу;
- розробляти систему планів організації; розробляти основні напрямки діяльності організації; розробляти плани розвитку організації та тактичні плани;
- розробляти програми і плани – проекти; здійснювати техніко-економічне обґрунтування стратегії розвитку організації;

Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління

Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Концепція стратегічного управління. Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Поняття

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.7 з 16	

"стратегія підприємства". Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Ключові гіпотези стратегічного управління: випадковості; залежності від зовнішнього середовища; відповідності; стратегії, здібності та діяльності; багатоелементності; збалансованості. Задачі стратегічного управління. Порівняльний аналіз стратегічного управління з іншими науковими підходами до управління підприємствами. Підходи до стратегічного управління. Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах господарювання.

Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства

Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Характерні риси стратегій підприємства. Загальна типологія стратегій за рівнями стратегічних рішень. Стратегії підприємств різних галузей. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їх вибору. Виробнича стратегія підприємства та їх класифікація за: розвитком виробництва, використанням виробничого потенціалу, стадіями виробничої філософії тощо. Маркетингова стратегія підприємства та її субстратегії (ринкова, ціни, просування, збуту). Стратегії управління персоналом. Стратегії наукових досліджень та розробок. Стратегії підприємств на іноземних ринках.

Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства

Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії. Місія підприємства та правила її формування в процесі стратегічного управління підприємством. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Альтернативні підходи стратегічних шкіл до формування стратегії підприємства. Сутність та принципи планування стратегій. Структура стратегічного плану та моделі стратегічного планування.

Тема 4. Стратегічне планування

Принципи стратегічного планування. Значення стратегічного планування діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього оточення. Підходи до організації стратегічного планування у підприємстві. Процес стратегічного планування. Характеристика етапу цілеутворення. Вибір місії та правила її формування. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Девіз та кредо підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства.

Тема 5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства

Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Типи зовнішнього середовища підприємства: змінне або нестабільне;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.8 з 16	

вороже; різноманітне; технічно складне. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства. Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством. Методи та показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства. Особливості галузевого розвитку у часі. Модель життєвого циклу галузі. Визначення ключових факторів успіху (КФУ) підприємства залежно від специфіки галузевого середовища.

Тема 6. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг

Поняття "стратегічний потенціал підприємства". Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства. Особливості управління стратегічним потенціалом підприємств різних сфер економічної діяльності. Сутність, класифікація" та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції, як носії конкурентних переваг підприємства. Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх ідентифікації. Основні способи (механізми) ре конфігурації компетенцій підприємства. Організаційні здатності як необхідна база розвитку ресурсів та компетенцій підприємства. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства. Вплив змін у стратегічному потенціалі підприємства на розвиток та зміцнення його конкурентних переваг на ринку.

Тема 7. Види стратегічного управління

Девіантний та превентивний характер системи управління. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Поняття "сильних" і "слабких" сигналів зовнішнього середовища в процесі стратегічного управління підприємством. Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Інформаційні компоненти системи стратегічного управління. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін. Управління на засадах гнучких екстрених рішень: управління шляхом реструктурування стратегічних завдань; управління за слабкими сигналами; управління в умовах стратегічних несподіванок.

Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства

Поняття "портфель підприємства" у стратегічному управлінні та мета його розробки. Сутність портфельної стратегії підприємства та її різновиди залежно від галузевої привабливості та організаційної сили підприємства. Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання (СЗГ); поняття та характеристика. Параметри, які характеризують стратегічну позицію підприємства та СЗГ. Ключові фактори успіху СЗГ: види та характеристика. Стратегічна сегментація ринку в процесі управління стратегічною позицією підприємства. Визначення реальної та потенційної ємності ринку. Привабливість СЗГ та її оцінювання.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.9 з 16	

Тема 9. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві

Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства в ринкових умовах господарювання. Методи оцінювання обраних підприємством стратегій. Критерії та показники ефективності стратегій. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії. Суть стратегічних перетворень та визначення їх рівня: стратегія, що триває; рутинні стратегічні зміни; обмежені зміни; радикальні стратегічні перетворення; зміна напрямку руху. Характеристика впливу різнорівневих стратегічних змін на підприємство. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Основні функції та етапи стратегічного управління підприємством авіації спеціального призначення»					
		2 семестр			
1.1	Концептуальні засади теорії стратегічного управління	16	2 2	-	12
1.2	Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	18	2 2	2	12
1.3	Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	18	2 2	2	12
1.4	Стратегічне планування	18	2 2	2	12
1.5	Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства	20	2 2	2	14
1.6	Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг	18	2 2	2	12
1.7	Види стратегічного управління	18	2 2	2	12
1.8	Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства	20	2 2	2	14
1.9	Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві	20	2 2	2	14
1.10	Виконання та захист розрахунково-графічної роботи	10	-	-	10
1.12	Модульна контрольна робота №1	4	-	2	2
Усього за модулем №1		180	36	18	126
Усього за навчальною дисципліною		180	36	18	126

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.10 з 16	

2.4. Розрахунково-графічна робота

Розрахунково-графічна робота (РГР) виконується у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу, що викладається у другому семестрі.

Для успішного виконання РГР студент повинен знати рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства, етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства, стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг, портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства, стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві.

Виконання, оформлення та захист РГР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання РГР - до 10 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, прискорення адаптації студентів до умов вузівського життя, ознайомлення їх з організацією навчального процесу і методикою навчання в вузі, профілем спеціальності, перспективами майбутньої професійної діяльності.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с.

3.2.2. Пастух К. В. Стратегічне управління : конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / К. В. Пастух ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 60 с.

3.2.3. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. К. : Наш формат, 2020, 424 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.11 з 16	

3.2.4. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління. К. : Центр навчальної літератури, 2019, 440 с.

Допоміжна література

3.2.5. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний посібник [Електронний ресурс]: навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Л. П. Артеменко. – Електронні текстові дані (1 файл: 17,2 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 342 с.

3.2.6. Лейнванд П., Мейнарді Ч., Кляйнер А. Стратегія, що працює. К. : Фабула, 2019, 256 с.

3.2.7. Бутко М.П. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2019, 376 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. <https://www.businessstudynotes.com/finance/strategic-managment/benefits-of-strategic-management/>

3.3.2. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/94.pdf

3.3.3. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/296>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна форма навчання
2 семестр	1 - 2 семестр
Модуль № 1 «Основні функції та етапи стратегічного управління підприємством авіації спеціального призначення»	
Виконання та захист практичних робіт	32(8 практ.роб. x 4 б.)
Розрахунково-графічна робота	18
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	30
Усього за модулем №1	80
Семестровий екзамен	20
Усього за дисципліною	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.12 з 16	

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. **Екзаменаційна рейтингова оцінка** складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатка до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Стратегічне управління
підприємствами авіації спеціального
призначення»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 19.02 – 01–2023

стор.13 з 16

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	19.02.23	Фіридо Меленко	Фіридо	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.14 з 16	

(Ф 21.01 – 03)

Силабус навчальної дисципліни
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ
АВІАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»
Освітньо-професійної програми «Організація авіаційних робіт
і послуг»
Галузь знань: 27 «Транспорт»
Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному
транспорті)»
Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному
транспорті)»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента ОП
Курс	1
Семестр	2 (з/ф – 1, 2)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	6/180
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Дана дисципліна є теоретичною основою сукупності знань, що вдосконалюють і поглиблюють підготовку у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі знань 27 «Транспорт». Вивчення дисципліни направлене на здобуття теоретичних знань та практичних навичок щодо стратегічного управління суб'єктами господарювання в авіаційній галузі також формування їх професійних компетенцій.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Мета викладання дисципліни полягає в оволодінні сучасними теоретичними основами стратегічного управління авіаційними підприємствами та практичними навичками прийняття стратегічних рішень в процесі управління діяльністю підприємств авіації спеціального призначення та розвитком підприємства на ринку.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПРН-01. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.</p> <p>ПРН-03. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики.</p> <p>ПРН-06. Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання.</p> <p>ПРН-12. Керувати складними технологічними та виробничими процесами транспортних систем та технологій, у тому числі непередбачуваними і такими, що потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>ПРН-13. Організувати роботу персоналу, забезпечувати його</p>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.15 з 16	

	професійний розвиток та об'єктивне оцінювання. ПРН-14. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для аналізу, розробки та удосконалення транспортних систем та технологій. ПРН-15. Розробляти та аргументувати підходи і методи щодо проведення технічного, соціального, екологічного, фінансового і економічного аналізу при здійсненні стратегічного управління підприємствами авіації спеціального призначення. ПРН-16. Досліджувати поточні та перспективні сегменти ринку авіаційних робіт та послуг, їх основні характеристики. ПРН-17. Аналізувати і застосовувати моделі прийняття рішень щодо підвищення ефективності авіаційної діяльності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	ІК. Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері професійної (наукової) діяльності за певним видом транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК02. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК07. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ФК01. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій. ФК11. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у сфері транспортних систем та технологій. ФК12. Здатність здійснювати стратегічне управління, планування та аналіз діяльності підприємств авіації спеціального призначення, визначити стратегічну позицію підприємства та оцінювати доцільність впровадження стратегічних змін. ФК14. Здатність організувати надання послуг з експлуатації повітряних суден, техніки та інженерно-технічних споруд для забезпечення авіаційної діяльності.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: концептуальні засади теорії стратегічного управління, рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства, етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства, стратегічне планування, стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства, стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг, види стратегічного управління, портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства, стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві Види занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота студента, семінарські заняття Методи навчання: навчальна дискусія, онлайн Форми навчання: очна, заочна

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.02 – 01–2023
		стор.16 з 16	

Пререквізити	Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Управління проектами в транспортній галузі», «Управління в інтегрованих транспортних системах».
Пореквізити	Знання отримані під час вивчення даної дисципліни можуть бути використані для проведення переддипломної практики та написання магістерської роботи.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с. 2. Пастух К. В. Стратегічне управління : конспект лекцій для студентів бакалаврату всіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / К. В. Пастух ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 60 с. 3. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. К. : Наш формат, 2020, 424 с. 4. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління. К. : Центр навчальної літератури, 2019, 440 с. 5. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний посібник [Електронний ресурс]: навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Л. П. Артеменко. – Електронні текстові дані (1 файл: 17,2 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 342 с. 6. Лейнванд П., Мейнарді Ч., Кляйнер А. Стратегія, що працює. К.: Фабула, 2019, 256 с. 7. Бутко М.П. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019, 376 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проєктор, навчальна лабораторія кафедри, комп'ютер
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Екзамен, тестування
Кафедра	Організації авіаційних робіт і послуг
Факультет	Транспорту, менеджменту, і логістики
Викладач(і)	 <p> ПІБ: Герасименко Ірина Миколаївна Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат економічних наук Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?authuser=1&user=P74ImfwAAAAJ Тел.: (067)985-17-26 E-mail: iryna.herasymenko@npp.nau.edu.ua Робоче місце: НАУ, просп. Люборира Гузара, 1, корпус 2, ауд. 312а </p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	Сайт НАУ: https://nau.edu.ua/